

ENCARA ENS QUEDA CAMÍ

Campanya Mundial per a l'
EDUCACIÓ
www.cme-espana.org

**Proposta
didàctica per a
infantil, primària
i educació no
formal**

**Setmana d'Acció
Mundial per
l'Educació**

20-26 d'abril de 2015

índex

1

Introducció

Objectiu general de la Setmana d'Acció Mundial per l'Educació
Objectius generals de la proposta didàctica
Objectius didàctics i criteris d'avaluació
Consideracions generals
Per aprofundir
Avaluació de la proposta didàctica

8

Educació infantil (3 a 5 anys)

Activitat 1. És important venir a l' escola?
Activitat 2. Vull anar a l'escola!
Activitat 3. Mobilització

10

Primer cicle de primària (6 a 8 anys)

Activitat 1. Jo de gran vull ser...
Activitat 2. Què passaria si no et deixessin aprendre més?
Activitat 3. Mobilització

12

Segon cicle de primària (8 a 10 anys)

Activitat 1. El codi
Activitat 2. L' entrevista
Activitat 3. Mobilització

17

Tercer cicle de primària (10 a 12 anys)

Activitat 1. L'escola dels nostres somnis
Activitat 2. Construïm la nostra escola
Activitat 3. Mobilització

20

Educació no formal (5 a 12 anys)

Activitat 1. La carrera d' obstacles de l' educació de les nenes al món
Activitat 2. Detectius del dret a l' educació
Activitat 3. Mobilització

24

Activitat de mobilització per a tots els nivells

En cas que al vostre centre educatiu estés matriculat un alumne amb discapacitat visual, es podrà demanar el material adaptat en Braille, al Centre de Recursos Educatius ONCE Barcelona

25

Qüestionari d'avaluació

Introducció

Hem arribat a l'any 2015, la data fixada per aconseguir l'Educació per a Tots i Totes (EPT), però encara ens queda molt camí per assolir els 6 objectius de l'EPT fixats pel Fòrum Mundial sobre Educació, celebrat a Dakar, Senegal, l'any 2000.

Són molts els èxits aconseguits aquests anys en què milions de persones al món hem treballat conjuntament per aconseguir una educació de qualitat per a totes les persones. Són molts els èxits aconseguits aquests anys en què milions de persones al món hem treballat conjuntament per aconseguir una educació de qualitat per a totes les persones. Hem aconseguit que l'educació sigui reconeguda com l'eina fonamental per lluitar contra la pobresa i que molts països hagin invertit els recursos necessaris en l'elaboració i execució de plans nacionals d'educació. Hem assistit a l'abolició de taxes escolars en molts països, entre ells Burundi, Etiòpia, Ghana, Kenya, Moçambic, Malawi, Nepal i Tanzània. També s'han aconseguit avenços en l'accés de les nenes a l'escola, en la posada en marxa de programes d'alfabetització de persones adultes i en l'elaboració de plans d'actuació conjunts que han abordat l'accés a l'educació d'una manera més integral (per exemple, la col·laboració entre diferents ministeris). La revaloració de la professió docent també ha estat una fita clau a l'hora de reivindicar una educació de qualitat per a totes les persones.

Tot i així encara són molts els reptes a assolir. Segons la Unesco, actualment 58 milions de nens i nenes de tot el món en edat de cursar l'ensenyament primari no van a l'escola, i gairebé la meitat és probable que mai ho aconsegueixi. Tot i que aquesta xifra s'ha anat reduint des de l'any 2000 -quan ascendia a 102 milions-, el ritme de descens s'ha estancat en els últims anys, i entre 2010 i 2012 (últims anys dels quals es tenen dades) només s'ha reduït en dos milions. Gairebé la meitat d'aquests nens i nenes (30 milions) viuen en països de l'Àfrica subsahariana -on no s'ha produït cap avenç en els últims cinc anys- i 12,4 milions, a l'Àsia meridional i occidental.

La proporció de nens i nenes que no van a l'escola és més gran en famílies de zones rurals i amb escassos recursos i en les zones en conflicte, afectant en major mesura les nenes que els nens.

A aquestes xifres caldria sumar-hi els/les 63 milions d'adolescents d'entre 12 i 15 anys que no cursen secundària, el que suma un total de 126 milions de menors de 16 anys que no van a l'escola, segons dades de la Unesco.

Una altra dada descoratjadora és el percentatge de nens i nenes que abandonen l'escola abans d'arribar a l'últim curs de primària. El 2012, aquesta xifra va ser de 34 milions, el que suposa un índex de deserció escolar primerenca del 25%, igual que l'any 2000.

Si tenim en compte les persones adultes, tot just han millorat els índexs d'alfabetització. El 2011 hi havia 781.000.000 de persones analfabetes, xifra que va representar una disminució de només un 1% des de l'any 2000.

conceptualitzar i solucionar problemes que es produeixen a nivell local i mundial, i contribueix activament al desenvolupament sostenible i democràtic de la societat.

contribueix activament al desenvolupament sostenible i democràtic de la societat.

L'educació de qualitat també és fonamental per l'assoliment de la resta dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni (ODM), com **la paritat de gènere, l'equitat, la salut, la nutrició, la pau, la**

© Kate Holt/Action Aid

La baixa qualitat de l'educació continuada segueix sent un impediment perquè milions de nens i nenes adquireixin els coneixements bàsics. Uns 250 milions de menors d'edat no estan adquirint les competències bàsiques, tot i que la meitat han estat escolaritzats/des almenys durant quatre anys. És fonamental invertir els recursos necessaris per poder comptar amb el suficient nombre de docents ben formats/des, motivats/des i remunerats/des.

En els últims anys, l'educació ha estat present en les agendes internacionals, però hem de continuar treballant conjuntament. Per això, durant la **Setmana d'Acció Mundial per l'Educació 2015 (SAME)**, volem fer especial èmfasi en l'educació com un dret humà fonamental i un bé social. L'educació de qualitat proporciona a les persones coneixement crític, competències i habilitats necessàries per plantejar-se,

consolidació de la democràcia i la sostenibilitat ambiental. Per això creiem que un marc creïble de desenvolupament a nivell mundial ha de situar el dret a l'educació en un lloc prioritari.

A través d'aquestes propostes didàctiques pretenem que l'alumnat conegui els reptes pendents per aconseguir l'EPT i que prengui consciència del paper de l'educació en la construcció d'un món més igualitari on cadascun/a de nosaltres assumeixi la part de responsabilitat que li correspon en aquest repte. Per aconseguir-ho, a través de les mobilitzacions que tindran lloc l'última setmana d'abril, destacarem els elements necessaris per aconseguir una educació de qualitat per a tothom, així com els reptes que ens queden per assolir els compromisos fixats en els objectius de Dakar.

**LA CME AGRAEIX
LA SEVA IMPLICACIÓ
EN L' ELABORACIÓ I
REVISIÓ DELS
CONTINGUTS
D'AQUESTA UNITAT
DIDÀCTICA ALS/LES
SEGÜENTS DOCENTS I
COL·LABORADORS/ES:**

Juan Rubén Amo, Íñigo Arranz, Montse Bobés, Ángela Caballero, Pilar Domínguez, Carlos Ferreiro, Celsa Formoso, Olga García, Álvaro González Martínez de Lecea, Yenifer López, Iratxe Mentxaka, Ángel Marzo, Elena Ortolá, Fernando Servera, Jessica Simón, Anna Solà, Esperanza Tejedor i FETE-UGT.

Les activitats *L'escola dels nostres somnis* i *Construir la nostra escola* han estat adaptades per FETE-UGT a partir de les elaborades per Ersilia Cooperativa per al projecte *2015 idees per canviar el món* de FETE-UGT. També reconeix de manera especial a totes les persones que accepten aquestes suggeriments i les posen en marxa amb l'alumnat. D'aquesta manera confirmen el seu compromís amb la construcció d'un món millor, conscients del poder transformador de l'educació.

© Salva Campillo/Ayuda en Acción

**OBJECTIU GENERAL DE
LA SETMANA D'ACCIÓ
MUNDIAL PER L'
EDUCACIÓ**

Sensibilitzar la classe política i l'opinió pública sobre la importància d'una educació de qualitat per a tothom i sobre la necessitat d'actuar de manera urgent per a l'acompliment del dret a una educació permanent per a totes les persones.

**OBJECTIUS
GENERALS DE LA
PROPOSTA DIDÀCTICA**

1 Conèixer la realitat en què viuen milions de nens i nenes que no poden exercir el seu dret a l'educació per falta de la necessària inversió i voluntat política en aquest àmbit.

2 Valorar els èxits de la Campanya Mundial per l'Educació des de l'any 2000 fins l'actualitat, així com els reptes que ens queden per aconseguir l'educació de qualitat per a tothom.

3 Assumir, com a ciutadania activa, la pròpia responsabilitat davant les situacions injustes i comprendre que totes les persones podem fer alguna cosa per canviar-les o per transformar la realitat.

OBJECTIUS DIDÀCTICS I CRITERIS D' AVALUACIÓ

Infantil

Capacitats

* **Aprendre a pensar i comunicar:** expressar a través de diversos llenguatges (paraula, dibuix,...) com entén i valora conceptes relacionats amb el tema treballat (escola, amistat, oportunitats, drets).

* **Aprendre a descobrir i tenir iniciativa:** observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb actitud de curiositat i respecte, i participar gradualment en les activitats socials i culturals.

Fets i conceptes

* Tots els nens i nenes hem de tenir les mateixes oportunitats per anar a l'escola, tots i totes tenim dret a l'educació.

* L' escola ha de tenir mestres, estructures i materials adequats per a tots i totes.

* Hi ha moltes persones i organitzacions que treballen per a que tots els nens i nenes vagin a l'escola.

Objectius didàctics

* Conèixer que tots els nens i nenes del món tenen dret a anar a l'escola.

* Descobrir que totes les persones si van a l'escola, poden fer amics, cuidar millor el seu cos, cuidar millor als seus amics i amigues i el medi ambient, aprendre coses i col·laborar per fer coses junts (el dret a l'educació possibilita l' accés a altres drets).

* Reconèixer que moltes persones juntes poden ajudar a que nens i nenes vagin a l'escola

* Potenciar l' autoestima i l' autoafirmació.

Procediments

* Identificació de les pròpies necessitats i de les necessitats d'altres persones.

* Expressió d' idees i sentiments.

* Anàlisi de contes.

* Contribució a la consecució d'una escola per a tots i totes.

Criteris d'avaluació

* Descobreix que anar a l'escola ajuda en les activitats que realitzem cada dia

* Utilitza diferents llenguatges (verbal, artístic...) per a expressar sentiments i vivències sobre el dret a l'educació de nens i nenes.

* Reconeix la importància de que els nens i nenes puguin anar a l'escola.

* Treballa amb altres per a fer coses de manera conjunta.

Valors i actituds

* Actitud d'escolta en les converses i respecte del torn de paraula.

* Acceptació de les pròpies necessitats i drets dels i les altres.

* Treball en equip

* Participació activa en propostes i activitats

Primària

Competències bàsiques

Lingüística

Enfortir l'habilitat per a expressar i interpretar pensaments, sentiments, opinions, vivències i fets de manera oral i escrita.

Social i ciutadana

Valorar l' oportunitat de poder anar a l' escola: el dret a l' educació ens ajuda a nosaltres i a totes les persones en la vida diària. Reflexionar sobre el treball en equip per a aconseguir objectius comuns, dificultats i oportunitats.

Coneixement i interacció amb el món físic

Comprendre els esdeveniments i les seves conseqüències i actuar per la millora de les condicions de vida pròpia i de les altres persones.

Fets i conceptes

* El dret a l' educació per a tots i totes

* L'educació ens ajuda en altres drets com el de la salut, el d' expressar-nos lliurement, el de ser creatius i creatives o el de participar.

* Què s' ha fet per a que es compleixi el dret a l'educació?

* Què podem fer nosaltres per a que l'educació sigui per a tots i totes?

Objetius didàctics

* Comprendre la importància del dret a l' educació per a totes les persones.

* Conèixer situacions actuals del seu entorn proper i del món en les que es vulnera el dret a l' educació de moltes persones, i fer-se sensible a elles proposant actuacions raonables.

* Reconèixer la necessitat de complir drets i deures, tant personalment com a nivell col·lectiu

* Conèixer la funció que duen a terme les persones amb càrrecs polítics respecte al compliment del dret a l'educació, i els mecanismes que els nens i nenes tenen per donar a conèixer, reclamar i fer seguiment del dret a l'educació.

Procediments

* Consulta y recollida d'informació

* Reconeixement d'actituds responsables

* Treball en grup

* Entrenament d'habilitats socials (expressió d'idees i sentiments, mostrar acord i desacord, negociar, escoltar)

* Elaboració de text i definicions.

* Preparació d' activitats, accions, peticions, manifestos o compromisos que promoguin el dret a l' educació de tots i totes.

* Anàlisi de testimonis.

Criteris d'avaluació

* Reconèixer la importància de totes les persones i el seu valor malgrat les diferències.

* Identifica, descriu i rebutja, mostrant una posició crítica front les desigualtats de fet i de dret que es produeixen entre les persones.

* Participa a la vida del centre i del seu entorn, i realitza propostes per sensibilitzar i donar a conèixer la importància del dret a l' educació per a tots i totes.

* S' informa, investiga i mostra interès per a conèixer els mecanismes amb els que ens dotem en democràcia per millorar l' entorn i la societat local i global en la que viu.

Valors i actituds

* Desenvolupament d'actituds de diàleg, escolta i negociació per a arribar a acords.

* Reconeixement del dret a l' educació com a instrument necessari per a tenir una vida digna. .

* Reconeixement de mecanismes per participar i mobilitzar-se pel dret a l'educació.

CONSIDERACIONS GENERALS

1 Les diferents activitats estan plantejades per ser fetes tant en l'àmbit **formal** com en espais **d'educació no formal** (grups scout, ludoteques, entitats de lleure, etc.).

2 Els termes "**professorat**", "**equip educatiu**" i "**docent**" els utilitzem per referir-nos a educadors/es, facilitadors/es, monitors/es, etc., tant en l'àmbit formal com en el no formal.

3 Les activitats proposades estan pensades per a **diferents grups d'edat**, però es poden adaptar per ser treballades amb alumnat d'altres nivells.

4 El temps proposat per a cada activitat és orientatiu. Cada facilitador/a podrà adaptar-lo en funció de les característiques del grup, disponibilitat de temps, etc.

5 Deixem en mans de cada educador/a la **temporalització de les activitats** durant l'últim trimestre del 2014 (data en què rebrà les propostes didàctiques) i abril de 2015 (data en què es celebrarà la SAME arreu del món).

6 A la nostra web (www.cme-espana.org) **pots trobar aquest material en PDF** i el seu annex, i accedir directament a tots els enllaços que apareixen en aquest material.

PER APROFUNDIR

En aquesta proposta et plantejem activitats per treballar el tema dels èxits de l'educació per a tothom. No obstant això, la seva consecució està relacionada amb molts aspectes de l'educació.

Si vols treballar amb el teu alumnat amb més profunditat, t'indiquem alguns llocs on trobaràs activitats i materials:

A la **pàgina web de la campanya (www.cme-espana.org)** pots trobar les propostes didàctiques de SAME anteriors:

2014
Educació
inclusiva.
Dret a
l'educació de
les persones
amb
discapacitat

2013
Revalorització
de la professió
docent

2012
Dret
a una
educació
primerenca
de qualitat

2011
Dret a
l'educació de
dones i
nenes

2010
Finançament
de l'educació

2009
Alfabetització
de persones
joves
i adultes

2008
Educació i
exclusió

Al canal de Youtube de la CME

(<http://www.youtube.com/user/CMEspain>) pots trobar vídeos d'interès relacionats amb el tema.

També t'anيمem a **conèixer els següents recursos sobre el dret a l'educació.**

Bibliografia complementària

- Coalición Española de la Campaña Mundial por la Educación. 2014. *Habilidades democráticas. Capacidades emocionales y sociales*. <http://cme-espana.org/publicaciones>
- Coalición Española de la Campaña Mundial por la Educación. 2014. *Habilidades democráticas. Derecho a la educación y participación ciudadana*. <http://cme-espana.org/publicaciones>
- Conferencia Mundial de Mujeres y Educación. 2014. <http://pages.ei-ie.org/women2014/index.php?lang=es&Itemid=218>
- Unesco. 2014. *Enseñanza y aprendizaje: lograr la calidad para todos. Informe de seguimiento de la EPT 2013-2014*. <http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/efareport/reports/>
- Unesco. 2014. *Data tell us*. (vídeo) <http://www.youtube.com/watch?v=ENNVA2QsM9M&feature=youtu.be>
- Campaña Mundial por la Educación. 2013. *Documento de debate sobre la educación post 2015*. <http://cme-espana.org/publicaciones>
- Entreculturas. 2013. *Derecho a aprender: educación de calidad, educación transformadora*. http://www.entreculturas.org/files/documentos/estudios_e_informes/DerechoAprender.pdf?download
- Plan Internacional España. 2013. *Por ser Niña. El estado mundial de las niñas 2013*. <http://plan-espana.org/que-hacemos-programas-desarrollo/campana-ong/por-ser-ninas/informes>
- Unicef. 2013. *Estado Mundial de la Infancia 2013. Niños y niñas con discapacidad*. http://www.unicef.org/spanish/sowc2013/files/SPANISH_SOWC2013_Lo_res.pdf
- Educación Sin Fronteras. 2012. *Objetivos de Dakar: Acercándonos a la situación de la educación en Centroamérica*. <http://www.educacionsinfronteras.org/es/848872>
- Entreculturas. 2012. *Educación y participación: un sueño posible*. http://www.entreculturas.org/files/documentos/estudios_e_informes/EducacionyParticipacion_UnSuenoPosible.pdf?download
- Unesco. 2012. *Los jóvenes y las competencias: trabajar con la educación*. Informe de seguimiento de la EPT 2012. <http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/efareport/reports/>
- OCDE. 2009. *Education at a glance 2011: OECD Indicators* (resumen) <http://indimar.jimdo.com/educaci%C3%B3n/informes-sobre-educaci%C3%B3n/sueldo-del-profesorado/>
- Unión Europea. 2009. *Marco estratégico para la cooperación europea en el ámbito de la educación y la formación*. http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_en.htm
- Unesco. *Educación para todos*. <http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/education-for-all/>

AVALUACIÓ DE LA PROPOSTA DIDÀCTICA

Per a l'equip que ha elaborat aquesta proposta didàctica és molt important conèixer si la proposta ha estat d'utilitat per al treball amb les persones a les quals va dirigit. Per aquest motiu us demanem que dediqueu un temps breu a **avaluar els continguts i la metodologia plantejats en la proposta**, i si han servit per assolir els objectius proposats.

Us facilitem:

-- **Un qüestionari per a l'alumnat**. Podeu trobar-lo a la pàgina 25 d'aquesta proposta. Lliureu a cada alumne/a una còpia del qüestionari i quan l'hagi completat envieu a: Campaña Mundial per l'Educació. Pau Aranda 3, 28006 Madrid.

-- **Un qüestionari per a docents**, que podeu completar on-line a www.cme-espana.org.

Educació infantil

Activitat 1

És important venir a l'escola?

Duració

1 hora

Materials

paper, colors, retalls de revistes, cola.

Desenvolupament

L' activitat començarà sol·licitant a l'alumnat que **dibuixi sobre una cartolina o paper com és la seva escola, destacant aquelles coses que més li agradin**. Aquesta activitat pot realitzar-se amb llapis de colors, pintures, collage on apareguin fotografies i dibuixos, o qualsevol altre tècnica.

Mentre l'alumnat està dibuixant, es suggereix al professorat que dibuixi a la pissarra, amb guixos de colors, la façana d' una escola amb alguns detalls (cartell que posi escola, finestres boniques...).

Quan els nens i les nenes hagin acabat, es penjaran totes les creacions en una paret de la classe i se'ls demanarà que s'asseguin en forma de semicercle al terra i que expliquin el seu dibuix destacant allò que més els agradi de la seva escola. El professorat anirà anotant en el dibuix de la pissarra aquelles paraules que van sortint de la descripció dels dibuixos.

Un cop finalitzat, es preguntarà a l'alumnat:

1 com us sentiríeu si no poguéssiu venir a l'escola?

2 Quines coses o persones trobaríeu a faltar?

Finalment, se les ajudarà a prendre consciència de que anar a l'escola és un dret de totes les persones i que comporta molts aspectes positius: aprendre, relacionar-se, compartir, sentiment d'igualtat... i que cap nen o nena hauria de quedar-se sense poder exercir aquest dret.

Avaluació

Per finalitzar, s' avaluarà l' activitat mitjançant emoticons o senzillament completant frases com: “ una cosa bona que hem après és...” “el millor ha estat...”

m'ha agradat

no ho he entès

no m'ha agradat

Activitat 2

Vull anar a l'escola!

Duració

1 hora

Materials

Dibuixos fets pel professorat abans de l'activitat.

Desenvolupament

Es proposa iniciar l'activitat seient l'alumnat en cercle i explicant la següent història.

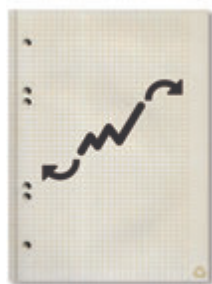
Es suggereix acompanyar amb els dibuixos fets anteriorment pel professorat o presentar-ho en forma de teatre.

Fa molt de temps, en una ciutat molt llunyana, vivia una nena que es deia **Marta**. La Marta tenia 7 anys. Cada matí s'aixecava i ajudava a la seva mare a preparar l'esmorzar dels seus dos germans grans abans que aquests anessin a l'escola.

Ella els veia marxar contents i acompanyats dels seus amics. La Marta tenia moltes ganes d'anar a l'escola, de fer nous amics i amigues, d'aprendre a llegir i a escriure...i es sentia molt trista perquè **no podia anar-hi**, doncs havia de quedar-se a casa, cuidant les seves altres dues germanetes més petites mentre els pares treballaven al camp.

Aquí deixarem la història i **preguntarem als i les alumnes què els ha semblat**. Creuen que és just que la Marta no pugui anar a l'escola com els seus germans? Quines coses s'està perdent en no anar a l'escola? Creuen que la Marta es sentiria millor si anés a l'escola?

Un cop feta la reflexió conjunta, s'intentarà acabar en grup la història per a que tinguin el final que ens agradaria.

Avaluació

Per finalitzar, s'avaluarà l'activitat mitjançant emoticons o senzillament completant frases com "una cosa bona que hem après és...", "el millor ha estat..."

m'ha agradat

no ho he entès

no m'ha agradat

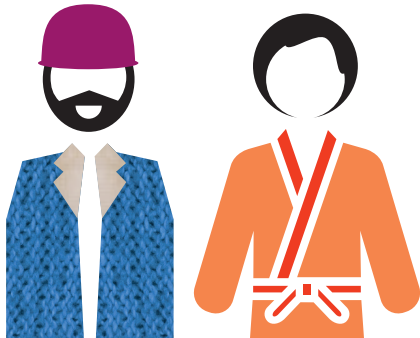
Activitat 3. Mobilització

Veure pàgina 24

Primer cycle de primària

Activitat 1

De gran vull ser...

Duració

40-45 minuts

Materials

Paper, colors, llapis, blue-tack.

Desenvolupament

Per a iniciar l'activitat, **demanarem a l'alumnat que de manera individual dibuixi en un full aquella professió que li agradaria exercir de gran.** A sota hauran d'escriure dos tasques que fan les persones que realitzen la professió.

Un cop fet aquest treball individual proposem al professorat que exposi tots els dibuixos en una paret de la classe i que de manera grupal **promogui la reflexió al voltant de les següents preguntes:**

1 Creus important poder escollir el que vols ser de gran? Què creus que necessites per a poder arribar a exercir aquesta professió?

2 Si no anessis a l'escola, podries fer les tasques de la professió que vols exercir de gran? Perquè?

El professorat guiarà l'activitat fent-li veure a l'alumnat la importància d'una educació de qualitat per a assolir els nostres objectius i els nostres somnis.

Avaluació

Es demanarà als i les alumnes que **pensin i comparteixin en parelles les següents preguntes.** Què han fet en aquesta activitat? Què és el que més els ha agradat? Què han après? A continuació, hauran d'escriure en un full un titular que resumeixi el que han après.

Aquest titulars es penjaran a la paret al voltant dels dibuixos que han realitzat anteriorment.

Activitat 2

Què passaria si no et deixessin aprendre més?

Duració

50 minuts

Materials

cartolina gran de color per a cada equip, pintures, retoladors, llapis, goma i blue-tack.

Desenvolupament

Es suggereix al professorat iniciar l'activitat amb la lectura de la següent història

Història de la Sara

La Sara era una nena de 7 anys que vivia en una ciutat petita, a la riba del Mediterrani. La nit anterior havia anat a dormir tard i quan aquell matí va sentir el despertador del seu pare, va pensar:

- ¡Quina son...! ¡Uffff, aviat vindran a llevar-me per a anar a l'escola i no vull anar, vull seguir dormint! - i es va amagar sota els llençols.

Als deu minuts, en Marcos, el seu germà gran, ja estava estirant de la manta que cobria el seu cap per a que es llevés, es vestís i anés corrent a esmorzar.

-El que donaria per no haver d'anar a l'escola i poder dormir cada dia fins el migdia-va sospirar la Sara mentre es vestia.

Després de vestir-se, esmorzar i raspallar-se les dents, la Sara se'n va anar a l'escola amb el seu germà gran. En acostar-se a l'escola un gran aldarull front a l'escola els va cridar l'atenció. Autobusos i cotxes s'amuntegaven front a l'entrada de l'escola i nens i nenes, pares i mares, amb cara de preocupació miraven cap a la reixa de color verd que restava tancada.

Un gran cartell anunciava: **DES D'AVUI QUEDA PROHIBIT ANAR A L'ESCOLA I APRENDRE**

Després de la lectura comentem: qui és la Sara? On viu? Per què no volia anar a l'escola? Per què hi havia tant d'aldarull a la porta de l'escola? Què posava al cartell? Entre tota la classe comentarem les respostes.

A continuació, l'alumnat imaginarà que una nova llei els prohibeix seguir estudiant. D'un dia per l'altre han de deixar d'anar a l'escola, ja no podran aprendre més. En grups de 4 ó 5 estudiants els **demanarem que reflexionin a partir de les següents preguntes.**

Què els semblaria? Què passaria? Com seria el seu dia a dia a partir d'aquell moment? Com s'organitzarien els seus pares? Una persona de cada grup comentarà les reflexions que han fet.

Per últim, els grups faran un mural en el que plasmin en forma de collage per què és important l'educació en les seves vides. Es penjaran tots els murals en un lloc visible de la classe.

Avaluació

El professorat demanà als i les estudiants que vulguin que comparteixin amb la resta de la classe allò que més els ha agradat de l'activitat i el que han après.

Activitat 3. Mobilització

Veure pàgina 24

Segon cycle de primària

Activitat 1

El codi

Duració

50 minuts

Materials

Dibuixos amb indicacions

Desenvolupament

Proposem al professorat que divideixi la classe en grups de 4 o 5 estudiants. **Se'ls planteja que han arribat nous a la ciutat i que volen anar a l'escola, però s'han perdut.** A cada un dels grups se'ls entregarà un text amb les indicacions que han de seguir.

L' objectiu de cada grup serà dibuixar un mapa i assenyalar l'itinerari que han de recórrer per a arribar a l'escola. Per fer-ho, hauran de desxifrar un text en el que es citarà el recorregut que han de fer. Un cop hagin descobert el camí a seguir, hauran de marcar-lo amb colors.

Per desxifrar l'itinerari se li donarà a cada grup un d'aquests textos.

Text grup 1

L'Anna i el Miquel estan perduts a la ciutat.

Per poder arribar a l'escola han de seguir recte per l'avinguda Catalunya i girar pel segon carrer a la dreta. Just a la cantonada on és la farmàcia han de girar de nou a l'esquerra, seguir recte fins al quart carrer, tornar a girar a la dreta i continuar recte fins la rotonda. Agafaran el carrer que hi ha a la quarta sortida i de nou giraran a l'esquerra quan trobin el restaurant Mar Roig (just a la primera cantonada a mà esquerra). Seguiran recte i es trobaran amb l'escola al final del carrer (és un carrer sense sortida).

Text
grup
2

L'Anna i el Miquel estan perduts a la ciutat.

Per a poder arribar a la seva escola hauran de seguir *** per l' Avinguda Catalunya i /// pel segon carrer a la dreta. Just a la cantonada que està la +++ han /// de nou a la ??, seguir *** el quart carrer, tornar a /// a la dreta i continuar *** fins la rotonda. Agafaran el carrer que hi ha a la quarta sortida de nou /// a la ?? quan trobin el restaurant Mar Roig (just a la primera cantonada a mà ??). Seguiran *** i es trobaran amb l'escola al final del carrer (és un carrer sense sortida).

Símbols (no es donaran a l'alumnat, els hauran d'endevinar):
*** recte, cap endavant
/// girar
+++ farmàcia
?? girar

Text
grup
3

L'Ana และ Miguel จะหายไปในเมืองได้ ในการสั่งซื้อจะเดินทางมาถึงที่โรงเรียนพวกเขาเดินทางตรงไปตามแนว Avinguda de Catalunya และที่ถนนที่สองที่อยู่ทางด้านขวา อยู่ในบริเวณมุมโดยรอบที่มีร้านขายยาที่จะต้องโค้งไปทางซ้ายอีกครั้งตรงไป 4 ถนนสายและเปิดอีกครั้งไปทางขวาและดำเนินการต่อไปโดยตรงผ่านวงเวียน ใช้ถนนสายที่มีอยู่ในทางออกที่สี่และอีกครั้งจะหมุนไปทางซ้ายเมื่อท่านได้พบกับร้านอาหารที่"สีแดงทะเล"(อยู่เพียงในบริเวณมุมครั้งแรกที่อยู่บนฝั่งด้านขวามือ).

(Text en tailandés)

Quan aquesta part de l'activitat hagi acabat, **es plantegen a la classe una sèrie de preguntes** del següent tipus.

- 1 A què es deu que uns grups hagin acabat abans que altres? Quin grup ha acabat primer? I segon?
- 2 Què us sembla que alguns grups hagin tingut el text llegible, altres amb algunes paraules en codi i altres amb un text il·legible en català?
- 3 Com us heu sentit els que teniu menys claus o cap?

© Educación Sin Fronteras

Posteriorment, se'ls donen algunes dades. Per exemple, que **en el món hi ha 57 milions de nens i nenes sense escolaritzar¹**, i se'ls convida a **reflexionar sobre les limitacions que això suposa**, plantejant-los quines de les coses de les que fan en el dia a dia no podrien fer-se perquè es necessita llegir o escriure.

Avaluació

Per finalitzar l' activitat els preguntem si els ha agradat i què han après.

¹ Institut d'Estadística de la Unesco.

Activitat 2

L'entrevista

Duració

1,5 hores (o en dues sessions de 45 minuts)

Materials

Histories dels nens i nenes, cartolines o fulls i llapis

Desenvolupament

Es recomana al professorat que agrupi als i les estudiants en parelles. **Una persona assumirà el rol d'entrevistadora i l'altre adoptarà el rol d'un noi/a d'un altre país.** Per a poder guiar aquest rol s'entregarà una història en la que basar-se.

L'activitat consisteix en que l'entrevistador/a fa una sèrie de preguntes relacionades amb l'educació al noi/a de l'altre país.

Històries per repartir entre els i les estudiants que adoptaran el rol de noi/a d'un altre país:

En Damián Peñañiel es un jove de l'Equador que té 21 anys. Té poca visió, però malgrat això es relacionava amb tots els nens i nenes, participava en tots els jocs i era igual que la resta de companys. Inclús va guanyar un concurs en el que tots els/les participants havien de narrar el mateix llibre. Més endavant, en Damián va rebre una beca per estudiar en una escola dedicada a l'educació de persones amb discapacitat a la ciutat de Quito, la capital del seu país.

En Damián treballa per ajudar als seus pares i germans petits. És l'encarregat de reciclar els envasos de plàstic en un viver de plantes. Després del seu treball, es prepara per anar a l'escola, on estudia comptabilitat. En Damián vol anar a la universitat i estudiar Administració d'Empreses per muntar el seu propi negoci i ajudar a la seva família i amics.

La Samira té 18 anys. Va néixer als campaments de refugiats de Tinduf, a Argèlia. Va estudiar allà fins a sisè de primària, perquè als campaments no hi havia la possibilitat d'estudiar secundària. A més, la Samira estava perdent visió i no volia marxar a estudiar fora, així que es va quedar un any als camps sense estudiar.

Va tenir l'oportunitat de viatjar a Barcelona per una valoració del seu problema, però malgrat les dues operacions quirúrgiques a les que es va sotmetre, no va recuperar la visió. Malgrat tot, va començar un procés educatiu per aconseguir major autonomia: va aprendre a llegir i a escriure en Braille, a saber-se moure amb el bastó i a poder valdre's per sí mateixa. A més, va decidir seguir estudiant per a poder arribar a ser mestre. Una de les seves motivacions és poder ajudar als nens i nenes cecs i cegues dels campaments. Actualment la Samira es troba de nou als campaments de refugiats saharauis intentant realitzar els seus somnis.

² Campaña Mundial per l'Educació 2014.

<http://www.cme-espana.org/estudio-de-caso/me-relacionaba-con-todos-los-ninos-participaba-en-todos-los-juegos-yo-era-igual-que>

³ Campaña Mundial per l'Educació 2014.

<http://www.cme-espana.org/estudio-de-caso/una-de-sus-motivaciones-para-el-futuro-es-poder-ayudar-ninos-y-ninas-ciegas-de-los>

Yherlin va néixer a Nicaragua, en una família de classe mitjana. Tot i que va assistir a classes des de petita, quan el seu pare va morir va haver de compaginar els estudis amb la feina per poder ajudar a la seva mare i als seus germans petits. Yherlin no va deixar d'anar a l'escola, i gràcies al seu esforç i constància, als 18 anys va acabar els seus estudis de batxillerat i va assumir les tasques de professora de primària en una escola rural.

Sempre ha tingut interès en assistir a cursos per tal de millorar la seva tasca com a professora, malgrat que a Nicaragua els/les professors/es tenen una mitja de 36 alumnes per classe i un sou molt baix, tant que no poden satisfer les seves necessitats bàsiques. Per això, molts fan jornades dobles de treball. Yherlin no és una excepció, i en aquesta doble jornada s'ha d'afegir que segueix estudiant a la universitat Llengua i Literatura Hispàniques perquè, como ella mateixa diu: "només preparant-me, superant-me més, tindrè millors oportunitats".

Yuleni viu al Barri Petare, un barri pobre dels turons de Caracas, on comparteix casa amb la seva mare, el seu padrastre i els seus quatre germans i germanes. Cada dia, quan la seva mare i el seu padrastre estan treballant, ella es queda al càrrec dels altres quatre menors: fa el menjar, renta i penja la roba i juga amb ells entre la runa que envolta la seva llar.

No obstant això, des de fa uns anys Yuleini ha pogut fer una cosa que mai abans havia fet: ha anat a l'escola. Allà ha après moltes coses i ha fet amics, però el que més li agrada és la professora, ja que l'escolta i és afectuosa amb ella. Les grans dificultats que Yuleini ha encarat en la seva curta vida l'han convertit en una jove adulta abans d'hora. Sobre els nens i nenes del seu barri que no van a l'escola comenta que "es passen el dia olorant cola, demanant diners i ficant-se en embolics. Em fan pena ". Yuleini és especialment conscient del que els pot passar a les noies pobres que tenen escàs accés a l'educació. "Vull treballar i estudiar. No vull ser com una altra noia que conec que té 13 anys i ja està embarassada ".

Jo em dic Petronila i vaig néixer a Oria, Almeria. No vaig poder anar a l'escola perquè em vaig haver d'encarregar dels meus germans, ja que els meus pares havien de treballar per mantenir-nos. Després, quan ja els meus germans van ser una mica més grans, em vaig casar i tampoc vaig poder anar a l'escola perquè vaig haver de criar els meus fills. Quan es van casar, vaig pensar en estudiar, però em feia cosa perquè vaig pensar que la gent es burlaria de mi per ser tan gran (llavors tenia 45 anys). Finalment em vaig apuntar, i des que vaig a l'escola estic més alegre, amb més ganes de viure, més il·lusionada. Jo he estat molt retreta, una mica desconfiada de la gent, i ara veig que estava equivocada, que hi ha gent bona i dolenta. I sempre he estat una mica cohibida, mai m'he atrevit a explicar un acudit, a donar una opinió i en canvi ara, si he d'explicar alguna cosa, l'explico.

La meua família està molt contenta també. Jo vull aprendre i, encara que sàpiga llegir, en un altre any seguiré anant a l'escola perquè per molt que sàpigues sempre hi ha molt per aprendre. Per a una dona l'educació és molt important perquè hem estat molt esclaves, no sabíem més que rentar, cosir i treballar i està bé que sapiguem llegir i escriure per fer coses boniques.

4 Campaña Mundial per l' Educació 2006. Proposta didàctica per a primària y secundària.
<http://www.cme-espana.org/materiales?ano=29>

5 Campaña Mundial per l' Educació 2007. Proposta didàctica per a primària y secundària.
<http://www.cme-espana.org/materiales?ano=30>

6 Campaña Mundial per l' Educació 2011. Proposta didàctica per secundaria, batxillerat, persones adultes i educació no formal.
<http://www.cme-espana.org/materiales?ano=34>

Malala és una noia pakistanesa de 18 anys. El 2009, quan tenia 12 anys, els talibans van prohibir a les nenes assistir a l'escola. La major part de les seves companyes van deixar d'anar a classe per por, però ella va seguir acudint sense uniforme i amagant els llibres. A més, va començar a explicar la seva experiència en un bloc de la BBC sota un pseudònim. Una entrevista li va posar cara i a partir d'aquest moment ella i la seva família van començar a rebre amenaces de mort. Un dia, una d'aquestes amenaces es va convertir en realitat, quan un home va pujar a l'autobús escolar i va disparar a Malala al cap i el coll, deixant-la vora de la mort. No obstant això ella va aconseguir recuperar-se a Birmingham (Regne Unit) i allí va seguir estudiant. Avui en dia, Malala segueix lluitant pel dret de les nenes i les dones a l'educació i ha rebut nombrosos premis per això.

7 <http://www.rtve.es/noticias/20131010/malala-nina-planto-cara-talibanes-para-poder-estudiar/761461.shtml>

Possibles preguntes per als / les entrevistadors / es

- 1 Per què creus que és important anar a l'escola? Què ha suposat l'educació en la teva vida?
- 2 Què diries a les persones que pensen que les nenes o les persones amb discapacitat no han d'anar a l'escola?
- 3 Per què penses que algunes persones no volen que altres aprenguin a llegir i escriure i vagin a l'escola?

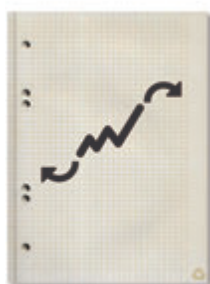
Quan acabi la representació, es treballarà en grups. Cadascú triarà la història que més li hagi impressionat, explicarà per què i plasmarà en un dibuix com hauria estat la vida d'aquesta persona sense educació i amb educació.

Per a això, dividiran un full o cartolina en dues meitats iguals i en cada part plasmaran la vida del / la protagonista abans d'anar al col·legi, i en l'altra com va canviar a partir d'anar a l'escola. Els murals es penjaran a la classe o els passadissos de l'escola.

En plenari, **es reflexionarà sobre les dificultats que han trobat per no anar a l'escola** (discapacitat, treball infantil, ser dona, etc.) i repassar quins dels Objectius de Dakar no s'han complert en cadascun dels casos.

Per finalitzar, es pot veure el vídeo de la CME "Dues nenes, dues vides".
http://www.youtube.com/watch?v=vUqIEcBW_M8

Avaluació

Per finalitzar, s'avaluarà l'activitat per mitjà d'emojicones o senzillament completant frases com: una cosa bona que hem après és ..., el millor ha estat ...

m'ha agradat

no ho he entès

no m'ha agradat

Activitat 3. Mobilització

Veure pàgina 24

Tercer cicle de primària

Activitat 1

L'escola dels nostres somnis

Duració

4 hores (2 sessions de 2 hores)

Materials

Quaderns, bolígrafs, paperògrafs, retoladors, enganxines de punts

Desenvolupament

Proposem realitzar aquesta activitat en dues sessions de dues hores cadascuna.

Sessió 1

Per començar, es suggereix al professorat explicar que **"s'investigarà" com seria l'escola dels nostres somnis.**

Amb tot el grup es repassaran tots els llocs de l'escola, i a cada equip se li assignarà un o diversos espais, perquè no quedi cap sense investigar. Per a això, s'organitzaran equips d'investigació-treball de 4 o 5 persones, i a cadascun se'ls donarà un quadern de camp i un bolígraf.

Possibles espais: aula i pati d'infantil, sala de professorat, cambres de bany, pati general, menjador, biblioteca, aules de música, gimnàs i aules específiques.

Cada equip haurà de **visitar els espais que li han tocat i esbrinar:**

- 1 Per què creuen que és important que hi hagi aquest espai?
- 2 Quines persones fan servir aquest espai (alumnat de diferents edats, de diferents característiques, professorat, altre personal de l'escola ...)?
- 3 Què els agrada i què no els agrada d'aquest lloc a les persones que l'utilitzen (per exemple, alumnat a qui no els agrada que algunes persones sempre ocupin el centre del pati per jugar a futbol, altres als quals els agrada la decoració de la seva classe ...).
- 4 Què els possibilita aquests espais a les persones que fan ús dels mateixos (per exemple: poder jugar, compartir, aprendre, relacionar-se, etc.)? Com creus que se senten les persones que els fan servir?
- 5 Què canviarien d'aquests espais les persones que els fan servir?

Sessió 2

En una nova sessió, es farà la **posada en comú dels resultats de tots els grups**, i en un paperògraf escriuran les propostes de canvis de cada grup. Es debat si afegirien alguna proposta més per millorar cada un dels espais, i una vegada que ja no hi ha més propostes, **es realitza una votació**.

Per fer-ho, **es repartiran 6 adhesius a cada persona per cada espai** (és a dir, si hi ha quatre espais investigats amb les seves corresponents propostes, es repartiran 24 adhesius). Tot l'alumnat ha de tenir accés al paperògraf on estan escrites totes les propostes per a cada zona.

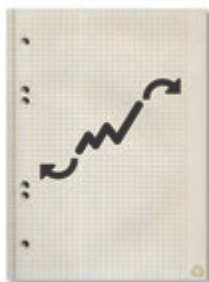
Per votar, cadascú enganxarà els seus punts de la següent manera. Començant pel grup 1, la proposta que més agradi, es portarà 3 punts; la segona que més agradi, 2 punts, i la tercera que més agradi, rebrà 1. Es passa a les propostes del grup o espai 2, i es tornen a repartir adhesius, i així fins a haver votat propostes de tots els espais.

Després del recompte de vots, s'elabora una llista ordenant les propostes, de la més a la menys votada. Totes aquestes idees poden quedar reflectides en un mural, de manera que puguem veure com seria l'escola dels nostres somnis.

Com a idea final, **se'ls proposa comparar aquesta escola dels nostres somnis amb el llistat dels Objectius de Dakar**. Queden tots els objectius reflectits? Com creuen que les seves propostes de millora a l'escola dels nostres somnis poden ajudar a que es compleixin?

També es proposa reflexionar sobre el que han treballat aquests anys per aconseguir que aquesta escola dels nostres somnis sigui real per a tots els nens i nenes del món. Si a l'aula s'han treballat els materials de la CME altres anys, es poden recuperar per a aquesta última reflexió.

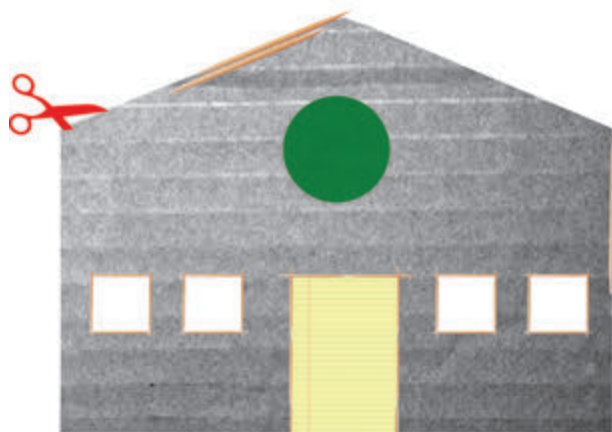
Per finalitzar, es decidirà entre totes i tots com es presenta a la resta de l'escola el treball realitzat (a través del consell escolar, fent petits grups que la presentin per les classes, organitzant un acte ...)

Avaluació

Com ens hem sentit durant tot el procés? Què ens ha agradat més? Quins conflictes han sorgit i com els hem resolt?

És important **treballar la nostra capacitat per resoldre conflictes pacíficament i aprendre d'ells**. També és molt important donar seguiment al resultat per no generar frustració, desmotivació o la sensació que participar no serveix. Reflexionem sobre com hem crescut com a grup i com ens sentim tenint més informació sobre la nostra escola.

Activitat 2

Construïm la nostra escola

Duració

1 hora

Materials

Cartolines, cartró, tisores, escuradents, cola, llana, zel, retoladors de colors.

Desenvolupament

Es proposa iniciar l'activitat formant dos grups d'estudiants:

* **Al primer** se li repartiran alguns fulls de cartolina, unes tisores, dues caixes d'escuradents, un cabdell de llana i un rotllo de cinta adhesiva.

** **Al segon** se li donaran el doble de fulles de cartolines, algunes fulles de cartró, almenys tres tisores, uns quants escuradents, dos tubs de pega, retoladors de colors i diversos rotllos de cinta adhesiva.

Cada grup, amb els materials que té, **haurà de construir una escola**. Abans d'iniciar la "construcció" hauran de parlar sobre quina escola volen, per a qui és l'escola, quines necessitats podrien tenir les persones que aniran a aquesta escola, quins espais haurien d'haver i com haurien de ser.

A continuació, se'ls donarà quinze minuts a cada grup per construir la seva escola amb els materials que tenen. Als cinc minuts, el professorat traurà el cabdell de llana i els escuradents que li quedin al grup 1 i se'ls donarà al grup 2 sense donar cap explicació.

En esgotar els quinze minuts, **reflexionarem junts / es sobre quina escola s'ha aconseguit construir** des de cada grup. Es proposen algunes preguntes per al debat:

- 1 ¿S'assemblen les dues escoles? Quines són les característiques fonamentals en les dues?
- 2 S'ha aconseguit construir l'escola que cada grup volia? Per què?
- 3 Quines dificultats us heu trobat a l'hora de construir l'escola? Com podríem superar-les? Com ens hem sentit en el procés?
- 4 Quins conflictes han sorgit i com els hem resolt?
- 5 Creus que aquesta situació es dona al nostre país? I en altres països? En quins? Què proposaries perquè aquesta situació no es donés?
- 6 Algú del grup 2 s'ha plantejat ajudar al grup 1 perquè tenien menys recursos per construir la seva escola?
- 7 Amb els materials que teníem, hem pogut dotar l'escola de professors/es? Quin paper creus que han de tenir els professors/es a les escoles?

Avaluació

Per finalitzar, s'avaluarà l'activitat per mitjà d'emoticones o senzillament completant frases com: una cosa bona que hem après és ..., el millor ha estat ...

m'ha agradat

no ho he entès

no m'ha agradat

Activitat 3. Mobilització

Veure pàgina 24

Educació

no formal (5 a 12 anys)

Activitat 1

La carrera d'obstacles de l'educació de les nenes en el món

Duració

2 hores

Materials

Post-it de colors, cartolines, retoladors, tèmperes o pintures de dit, caixes de sabates o brics, paper continu, còpies retallades de la imatge de l'Eli (tantes com equips participin).

Desenvolupament

Es tracta d'un **gran joc amb diferents proves que reflectiran la situació de les nenes en diferents parts del món i la seva realitat pel que fa a l'educació**. Es presenta el gran joc amb la història de l'Eli, una nena que viu en una zona rural de Malawi, i que anirà guiant el pas per les diferents proves. Es realitzaran adaptacions segons les edats.

Adaptació 1: des d'infantil fins a 7 anys.

Adaptació 2: de 8 a 12 anys.

Els nois i les noies es dividiran en equips de 5 o 6 persones. El nombre de grups haurà de ser igual o menor a 4, que són les proves que s'han fixat, perquè cap equip es quedi aturat. Per fer els subgrups es realitzarà un petit joc identificant cadascun amb un nom de país.

Per poder finalitzar el gran joc, cada grup ha de realitzar una sèrie de proves, i segons les superin se'ls lliurarà un tros de la imatge de l'Eli a l'escola, per la qual cosa caldrà dividir la imatge en tants trossos com a proves hagi.

Hi haurà tants monitors / es com a proves, i un / a monitor / a que coordinarà que cada grup arribi a la següent prova, ja que cada equip començarà i finalitzarà en una prova diferent. Com és possible que no tots els equips triguin el mateix temps a realitzar les diferents proves, es proposa que els / les monitors / es tinguin preparades danses o cançons per poder cobrir aquests temps d'espera.

Per començar el joc s'explicarà una petita història als i les participants. En l'adaptació 2 es pot afegir més informació.

L'Eli és una nena de 8 anys que viu en un llogaret rural de Malawi.

Avui, com cada dia, ha matinat i s'ha disposat a **caminar els 3 quilòmetres** que la separen del seu col·legi. Avui ha sortit més tard perquè ha hagut de cuidar de la seva germana Sara fins que la seva mare ha tornat de buscar aigua de la font.

De camí a l'escola l'Eli va trobant diferents obstacles. Farem diferents proves per ajudar-la a arribar a l'escola i que pugui continuar estudiant el major temps possible. En superar cada prova rebreu una part de la imatge de l'Eli a la seva escola.

1 Camí a l'escola

L'Eli porta a l'escola un pissarri. I vosaltres què porteu?

Adaptació 1: Dibuixeu una silueta de mida real d'una nena com vosaltres i en una altra a l'Eli amb el que cadascuna d'elles portaria a l'escola.

Adaptació 2: Penseu en un dia normal, en tot el que feu abans d'anar a l'escola: com arribeu, què feu a l'escola, ... Traslladeu això en una mena de línia de metro amb diferents estacions. Ara penseu en l'Eli i en el seu recorregut diari des que s'aixeca, arriba a l'escola, la seva rutina a l'escola, ... Traslladeu-ho a un dibuix sobre paper continu.

2 Les meves amigues

Tant l'Eli com les seves amigues, Ayesha i Glòria, i les seves germanes grans tenen moltes dificultats per anar a l'escola.

Totes elles tenen somnis. La Glòria vol ser mecànica d'automòbils, com el seu cosí que viu a Europa. L'Eli vol ser professora i l'Ayesha infermera. I vosaltres? En paper continu dibuixareu amb un retolador núvols en què apareixerà el nom d'una de les nenes de la història i el somni que volen aconseguir de majors. També dibuixareu núvols amb el vostre nom i posareu el vostre somni. Què voleu ser de grans?

A tots els / les participants els convidarem a reflexionar sobre la importància que té l'estudi, la formació per assolir els somnis i aconseguir una professió.

Adaptacions: els més petits poden reflectir els somnis amb dibuixos.

3 Històries del meu entorn

Talent, la germana de 14 anys de l'Eli, ha hagut d'abandonar l'escola.

La seva mare només va ser a l'escola fins als 10 anys, ja que havia d'ajudar a casa i tenir cura dels seus germans petits. Coneixem dones en el nostre entorn -mares, amigues, àvies, besàvies-, que no hagin pogut estudiar? Posarem en una cartolina un post-it amb les dones del nostre entorn que sabem que tenen estudis i les que no. Penseu que a l'Eli li sortiria igual el mural?

Per a l'adaptació ajudarem als més petits amb preguntes sobre persones concretes.

4

Posat a les
meves sabates

La realitat en molts països és que les nenes com l' Eli quan compleixen certa edat abandonen l'escola per a treballar i / o col·laborar en les tasques de la llar.

Què faries si com l'Eli no poguessis continuar a l'escola perquè has de treballar per ajudar a la teva família? En aquesta prova entre tots hauran de:

Adaptació 1: pintar en paper continu pedres que construeixin un camí que porti a l'Eli de casa a l'escola. A cada pedra dibuixarem el bo que aprenem i vivim a l'escola i que l'Eli es perdrà si essent nena ha de deixar l'escola per treballar.

Adaptació 2: amb caixes de sabates, brics, etc. construirem el camí, rajola a rajola, que porti de casa fins a l'escola de l'Eli. A cada caixa / rajola escriurem una raó amb la qual convenceríem a la família de l'Eli perquè continués estudiant.

El gran joc acabarà quan tots els equips hagin passat per les diferents bases, completant així la imatge de l'Eli unint les diferents parts.

Avaluació

Al final **farem una petita reflexió amb els nens / es.**

Com s'han sentit? Han participat? ¿S'han complert els objectius proposats? Els ha semblat interessant? Què hem après?

Activitat 2

Detectius del dret a l'educació

Duració

2 hores

Materials

Retoladors, mapamundi, fotos i materials per a la recerca (fitxes de país de l'Annex 1 que trobaràs a la web).

Desenvolupament

Es proposa a l'alumnat que es converteixin en **detectius del dret a l'educació de qualitat**, descobrint quines desigualtats troben en escoles de diferents països o comunitats, per comprovar que el dret a l'educació no s'exerceix a tot arreu per igual.

Com a bons i bones detectius aniran recopilant proves i indicis i resolent preguntes per finalment poder desxifrar què significa una educació de qualitat per a tothom. Per començar dividim el grup en petits equips.

Adaptació 1: nens / es de 5 a 7 anys.

Es demanarà a l'alumnat que dibuixi la seva escola i després se'ls mostraran fotos de les escoles en països de l'Àfrica, els llibres que fan servir els nens / es a Bolívia, una pissarra a l'Índia, etc. Les imatges poden ser dels materials de la SAME o algunes del web <https://www.pinterest.com/emagister/escuelas-del-mundo/>.

Els convidarem a **reflexionar amb les següents preguntes**. En què s'assemblen a les vostres escoles? Us agradaria estudiar-hi? Com seria passar un dia allà? A què jugaríeu?

Adaptació 2: nens / es de 8 a 12 anys.

Per guiar la investigació els proposem que preparin un programa de televisió que parlarà de les escoles en diferents països.

Per a això es dividiran en 5 grups que treballaran a partir d'un conjunt de materials que els facilitarà el professorat.

A quatre d'aquests grups **se'ls lliurarà una de les següents fitxes amb informació d'un país** que estudiaran (Índia, Mali, República Dominicana i Espanya).

Índia

© Alboan

Índia és un país de l'Àsia meridional.

Capital: Nova Delhi.

Població: 1.237.000 (Font: Banc Mundial 2012)

Idioma oficial: indi i anglès, però es parlen més de 22 llengües diferents. En alguns estats algunes d'elles són la llengua oficial

Mali

© Educo

Mali és un país de l'Àfrica occidental.

Capital: Bamako

Població: 14.850.000 (Font: Banc Mundial 2012)

Idioma oficial: francès

República Dominicana

© Entreculturas

La República Dominicana és un país que ocupa una mica més dels dos terços orientals de l'Espanyola, a l'arxipèlag de les Antilles Majors, al Carib.

Capital: Santo Domingo.

Població: 10.280.000 (Font: Banc Mundial 2012)

Idioma oficial: castellà

Espanya

© Educación
Sin Fronteras

Espanya és un país del sud d'Europa

Capital: Madrid.

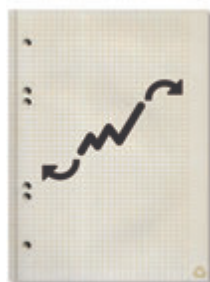
Població: 46.760.000 (Font: Banc Mundial 2012)

Idioma oficial: castellà. Existeixen altres llengües cooficials: català i occità (cooficials a Catalunya), basc (al País Basc), gallec (a Galícia) i valencià (Comunitat Valenciana).

Se'ls proposarà que a partir d'aquestes dades i de les imatges pensin com seria un dia en aquesta escola, quines coses els agraden i quines no, etc.

L'equip restant simularà ser un equip televisiu. El seu exercici serà el de plantejar-se quin tipus de preguntes li farien a un grup de nens i nenes que vinguessin a parlar-nos dels seus diferents països i escoles. Cada equip triarà dos representants (nen i nena) que faran de portaveus en la posada en escena de l'activitat.

Es muntarà una mena de plató i s'organitzaran torns de preguntes i respostes entre l'equip televisiu i la resta d'equips que representen els països per explicar-nos com és la seva realitat.

Avaluació

Al final farem una petita **reflexió amb els nens / es sobre la importància de l'educació de qualitat** i la diferent situació que es viu en funció del país on un hagi nascut.

Es poden plantejar, com a suggeriment, les següents preguntes. Com s'han sentit? Han participat? Els ha semblat interessant? Què han après? S'han divertit? Què significa tenir dret a l'educació? Com és una educació de qualitat?

Activitat 3. Mobilització

Activitat de mobilització per a tots els nivells

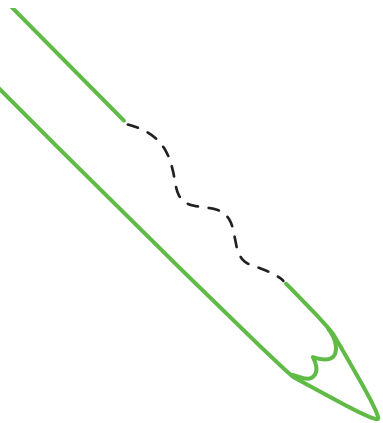
del dret a l'educació de totes les persones, valorar els avanços de la CME des del seu inici i veure què podem fer cada un de nosaltres (ciutadania, països, governants, ...) per assolir els reptes que se'ns plantegen després de 2015.

Entra a www.cme-espana.org per conèixer què farem i com pots unir-te a la mobilització

Durant la Setmana d'Acció Mundial per l'Educació (SAME), milions de persones a tot el món ens mobilitzarem per a exigir als nostres governants el compliment

Qüestionari d'avaluació

per a l'alumnat d'educació infantil i primària

Respon a cadascuna de les preguntes. Tria la resposta que correspongui amb la teva opinió i pinta el quadre corresponent.

	Verd Sé molt d'aquest tema / Ho faig molt bé	Groc Sé una mica d'aquest tema / Ho faig bé	Vermell Necessito ajuda sobre aquest tema per fer-ho
Sé què és el dret a l'educació i els objectius de Dakar			
Conec alguns dels obstacles que hi ha en els països del Sud per accedir a l'educació			
Entenc que l'educació ajuda a les persones a sortir de la pobresa			
He buscat i llegit informació sobre el dret a l'educació en els països del Sud			
He participat en debats sobre el dret a l'educació			
He expressat les meves idees sobre com ajudar a que tots els / les nens / es vagin a l'escola			
He escoltat l'opinió d'altres persones sobre com ajudar a que tots els / les nens / es vagin a l'escola			
Crec que puc parlar en nom dels / les nens / es que no van a l'escola			
Em sento còmode / a plantejant als polítics els temes que són importants per a mi			

Som moltes les persones que treballem per aconseguir que totes les persones
exerceixin el seu dret a l'educació.

Beatriz Elio, de Tudela (Navarra), va participar
en la SAME 2014. Ella és un exemple de com
les persones amb discapacitat intel·lectual
poden exercir el seu dret a l'educació i
defensar el de totes les persones.

Podeu conèixer més sobre la seva història a
<http://www.cme-espana.org/estudios-de-caso>

Entra a
www.cme-espana.org i

- * Registra la teva participació en la SAME
- * Completa l'avaluació dels materials didàctics
- * Segueix la CME Espanya a les xarxes socials

https://twitter.com/CME_es

Campanya Mundial per a l'Educació

Campanya Mundial per a l'
EDUCACIÓ
www.cme-espana.org

La Coalició Espanyola de la Campanya Mundial per l'Educació està integrada per:

Organitzacions que participen a la SAME a nivell estatal:

Col·laboren:

Aquest projecte està finançat
per la Unió Europea*

Organitzacions que participen a la SAME a nivell de Catalunya:

Organitzacions que participen a la SAME a nivell de Comunitat Valenciana:

Coordinació: Leticia Silvela

Correcció d'estil i ortotipogràfica: Patricia Garcés

Direcció d'art, disseny i il·lustracions: Maribel Vázquez

Agraïment: Elisenda González

* Aquesta publicació ha estat produïda amb el suport de la Unió Europea. Els continguts d'aquesta publicació són responsabilitat exclusiva de la Coalició Espanyola de la Campanya Mundial per l'Educació i no reflecteixen en cap cas l'opinió de la Unió Europea.